

R o z h o d n u t i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky – odvolací disciplinárny senát zložený z predsedníčky JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Borisa Minksa, JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., JUDr. Jaroslava Krajča a JUDr. Vojtecha Lefflera v disciplinárnej veci proti JUDr. J. P. sudcovi Okresného súdu K. bytom v K. zastúpený advokátom JUDr. A. F. K. na verejnom zasadnutí konanom dňa 21. septembra 2004 o odvolaní m. Slovenskej republiky a sudcu JUDr. J. P. proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, disciplinárneho súdu z 5. decembra 2003, sp. zn. 6 Ds 3/2003, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 131 ods. 4 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich sa odvolania ministra spravodlivosti Slovenskej republiky a sudcu JUDr. J. P. **z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e :

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako disciplinárny súd rozhodnutím z 5. decembra 2003, sp. zn. 6 Ds 3/2003, uznal JUDr. J. P. sudcu Okresného súdu K. vinným z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, v znení účinnom do 31. októbra 2003, ktorého sa mal dopustiť tak, že ako zákonný sudca, ktorému prislúchalo rozhodnúť o návrhu prokurátorky Krajskej prokuratúry v K. sp. zn. 1 Kv 82/02 z 28. júna 2003 na vzatie obvineného JUDr. Ing. J. M. zadržaného 27. júna 2003 o 11.30 hod. do väzby, o ktorom napokon rozhodol až 30. júna 2003 uznesením sp. zn. 7 Ntv 112/03, sa pred svojím rozhodnutím o tomto návrhu okolo 12.00 hod. dňa 29. júna 2003 v priestoroch budovy a pred budovou Krajského súdu K. uvedenej veci v rozpore s ustanovením § 30 ods. 11 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o sudcoch“), verejne vyjadril pred zástupcami médií. Asi pred desiatimi osobami, redaktormi denníkov „S.“, „K.“ i Televízie „.“ a S. a ďalšími členmi ich výrobných štábov výslovne uviedol: „Svedok bol vypočutý v piatok

o 9.40 hod., o dvadsať minút už išli pre M [REDAKOVANÉ]. Čo to má znamenať? Podľa mňa to bola dopredu pripravená akcia.“ A tieto jeho vyjadrenia boli následne i publikované 30. júna 2003 v denníku „S [REDAKOVANÉ]“, v článku pod názvom „Sudca P [REDAKOVANÉ] „Nebudem rozhodovať podľa názoru politikov“ a časť tohoto jeho vyjadrenia v znení: „To bola akcia dopredu pripravená“ zo záznamu 1. júla 2003 o 19.30 hod. odvysielala Televízia „[REDAKOVANÉ]“ v hlavnej spravodajskej relácii „Noviny“.

Za uvedené disciplinárne previnenie mu disciplinárny súd podľa § 117 ods. 1 písm. b) zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch v znení účinnom do 31. októbra 2003 uložil disciplinárne opatrenie – zníženie funkčného platu o 10 % na obdobie 3 mesiacov.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie m [REDAKOVANÉ] s [REDAKOVANÉ] Slovenskej republiky (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“). Žiadal, aby odvolací disciplinárny senát napadnuté rozhodnutie zrušil a rozhodol v zmysle ním predloženého návrhu na začatie disciplinárneho konania z 3. júla 2003, v ktorom konanie sudcu JUDr. J [REDAKOVANÉ] P [REDAKOVANÉ] kvalifikoval ako závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 a 2 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch v znení do 31. októbra 2003. Závažnosť konania sudcu JUDr. J [REDAKOVANÉ] P [REDAKOVANÉ] videl jednak v povahe povinnosti, ktorá bola v danom prípade porušená ako aj v spôsobe konania, ktorým k porušeniu tejto povinnosti došlo. Podľa názoru [REDAKOVANÉ] povinnosť sudcov zdržať sa verejného vyslovenia svojho názoru o veciach prejednávaných súdmi patrí medzi základné povinnosti sudcu a je zakotvená v ustanovení § 30 ods. 11 Zákona o sudcoch. V prípade nerešpektovania základnej povinnosti sudcu uloženej mu zákonom, by podľa názoru [REDAKOVANÉ] dokonca mohla vyvstať otázka, či sudca, ktorý nerešpektuje zákony a jemu uložené povinnosti má vôbec právo rozhodovať, či a v akom rozsahu dodržiavajú zákony iní a zároveň takýto postup sudcu nerešpektujúceho platné právne predpisy závažným spôsobom narušuje dôveru verejnosti v súdnu moc a vo výraznej miere ohrozuje udržanie autority súdnictva.

Porušenie povinnosti sudcu sa javí o to závažnejšie, že ako zákonný sudca verejne vyslovil svoj názor ešte pred svojím budúcim rozhodnutím, a to v medializovanej kauze, pričom si musel byť vedomý skutočnosti, že jeho vyjadrenie ako zákonného sudcu bude vystavené podrobnému skúmaniu zo strany novinárov a verejnosti.

Proti rozhodnutiu disciplinárneho súdu podal včas odvolanie aj sudca JUDr. J [REDAKOVANÉ] P [REDAKOVANÉ]. Domáhal sa toho, aby odvolací disciplinárny senát napadnuté rozhodnutie zrušil a oslobodil ho. Podľa jeho názoru sa disciplinárny senát odchyľil od podaného návrhu na začatie disciplinárneho konania pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu, a to v dvoch ohľadoch. Jednak v tom, že ho neuznal

vinným zo spáchania závažného disciplinárneho previnenia v zmysle § 116 ods. 2 Zákona o sudcoch a jednak preto, že jeho konanie považoval za také, ktoré vzbudilo oprávnené pochybnosti o jeho nestrannosti pri rozhodovaní, nie však za také, ktoré by vzbudzovalo oprávnené pochybnosti o jeho nezaujatosti ako sudcu voči účastníkom konania. Skutkové zistenia disciplinárneho senátu považoval v odvolaní za správne, právne posúdenie skutku však neakceptoval. Opätovne, tak ako aj v predchádzajúcom konaní, v odvolaní poukázal na to, že pred predstaviteľmi médií urobil dve vyjadrenia. To vyjadrenie, ktoré je predmetom disciplinárneho konania nebolo určené pre verejnosť a predniesol ho až po tom, čo prítomných vyzval, aby vypli mikrofóny a kamery. Ak médiá toto jeho vyjadrenie zverejnili, hrubo tým porušili jeho osobnostné práva. Jeho vyjadrenia sa navyše netýkali rozhodovania o vzatí obvineného do väzby, ale sa týkali len okolností, za akých došlo k zadržaniu obvineného. V odvolaní sudca JUDr. J. P. ďalej poukázal na vnútornú protirečivosť napadnutého rozhodnutia a to v tom, že na jednej strane rozhodnutím krajského súdu bolo vyslovené, že pri rozhodovaní o väzbe nebol zaujatý, na strane druhej v napadnutom rozhodnutí je formulovaný záver, že inkriminovaným konaním vzbudil oprávnené pochybnosti o svojej nestrannosti pri rozhodovaní.

K odvolaniu sudcu JUDr. J. P. sa písomne vyjadril [redacted] podaním z 5. marca 2004, ktoré vyjadrenie krátkou cestou na odvolacom pojednávaní bolo doručené aj právnemu zástupcovi sudcu JUDr. J. P. Zmenu právnej kvalifikácie skutku podľa názoru [redacted] pripúšťa § 220 ods. 3 Tr. por., ktoré ustanovenie v disciplinárnom konaní sa uplatňuje v zmysle § 150 ods. 2 Zákona o sudcoch.

Najvyšší súd Slovenskej republiky – odvolací disciplinárny senát preskúmal odvolaniami napadnuté rozhodnutie disciplinárneho súdu z 5. decembra 2003, sp. zn. 6 Ds 3/2003, v zmysle § 131 ods. 3 Zákona o sudcoch ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu [redacted] a sudcu JUDr. J. P. nemožno vyhovieť, lebo rozhodnutie disciplinárneho súdu je správne.

V preskúmvanej veci v podstate išlo o posúdenie toho, či výroky, ktoré sudca JUDr. J. P. predniesol pred predstaviteľmi médií ako zákonný sudca pred rozhodnutím o návrhu na vzatie do väzby obvineného JUDr. Ing. J. M. naplnili znaky disciplinárneho previnenia (§ 116 ods. 1 Zákona o sudcoch) v znení do 31. októbra 2003, resp. závažného disciplinárneho previnenia (§ 116 ods. 1 a 2 uvedeného zákona).

Odvolací disciplinárny senát preskúmaním veci zistil, že disciplinárny súd na zodpovedanie uvedených skutočností vykonal rozsiahle dokazovanie a na základe neho spoľahlivo zistil skutkový stav, ktorú skutočnosť v odvolaniach

nepopiera žiaden z účastníkov, navyiac samotný sudca JUDr. J. P. v odvolaní túto skutočnosť výslovne zdôraznil.

Na základe takto zisteného skutkového stavu disciplinárny súd podľa názoru odvolacieho disciplinárneho senátu vyvodil aj správny právny záver spočívajúci v tom, že sudca JUDr. J. P. sa dopustil disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 Zákona o sudcoch v znení do 31. októbra 2003.

Možno súhlasiť so stanoviskom , že medzi základné povinnosti sudcu patrí aj povinnosť sudcu zdržať sa verejného vyslovovania svojho názoru o veciach prejednávaných súdmi, pretože táto povinnosť je aj v samotnom zákone zaradená do ustanovenia § 30, ktoré upravuje základné povinnosti sudcu.

Podľa § 116 ods. 1 Zákona o sudcoch v znení účinnom do 31. októbra 2003 disciplinárnym previnením bolo zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností sudcu, správanie, ktoré vzbudzuje oprávnené pochybnosti o nezávislosti sudcu, o svedomitosti a nestrannosti sudcu pri rozhodovaní, o nezaujatosti sudcu voči účastníkom konania a o úsilí ukončiť súdne konanie spravodlivo a bez zbytočných prietáhov. Za disciplinárne previnenie sa považovalo aj nepreukázanie požadovaných výsledkov podľa zásad hodnotenia sudcov schválených podľa osobitného predpisu na základe hodnotenia práce sudcu a úmyselné uvedenie neúplných údajov alebo nesprávnych údajov v majetkovom priznaní alebo v čestnom vyhlásení podľa § 32.

Závažným disciplinárnym previnením v zmysle § 116 ods. 2 bolo vedomé porušenie povinností sudcu rozhodovať nestranne a nezaujato. Konanie uvedené v odseku 1 bolo závažným disciplinárnym previnením, ak vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opatrenie alebo iné prirážajúce okolnosti bola jeho škodlivosť zvýšená.

Niet pochybností o tom, že výroky uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia sudca JUDr. J. P. ako zákonný sudca, predniesol ešte pred rozhodnutím o návrhu na vzatie JUDr. Ing. J. M. do väzby. Sám sudca na pojednávaní pred disciplinárnym súdom túto skutočnosť priznal, pričom uviedol, že tieto jeho výroky z neho „vyhrkli“ a to zrejme v stresovej situácii, v ktorej sa pred budovou súdu a v budove súdu ocitol.

Už len samotná táto nepochybne zistená skutočnosť nedovoľovala odvolaciemu disciplinárnemu senátu oslobodiť sudcu. Zákon o sudcoch v ustanovení § 30 ods. 11 totiž jednoznačne ustanovuje zákaz verejného vyslovenia svojho názoru vo veciach prejednávaných súdom, pričom ak vychádzame z ustanovenia § 89 ods. 3 písm. b) Tr. zákona, pre naplnenie skutkovej podstaty disciplinárneho previnenia z dôvodu porušenia tejto

základnej povinnosti sudcu, by postačovalo aj to, aby sudca takéto výroky predniesol pred viac ako dvoma osobami súčasne prítomnými. Nie sú pochybnosti o tom, že súčasne prítomných bolo viac osôb a vôbec nie je dôležité to, či sudca JUDr. J. P. urobil jedno „verejné“ vyjadrenie a jedno „neverejné“ vyjadrenie: Dôležité je to, že inkriminované výroky predniesol verejne.

Základné princípy nezávislosti súdnictva vyjadrené v čl. 141 Ústavy Slovenskej republiky a v § 1 zák. č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov a v § 2 Zákona o sudcoch v znení neskorších predpisov znamenajú, že súdne konanie a rozhodnutie nielen, že majú byť objektívne a nestranné, ale objektívnymi a nestrannými sa majú javiť aj navonok. Sudcovia aj z toho dôvodu sú povinní zdržať sa takých verejných vyhlásení o očakávanom rozhodnutí vo veci, v ktorej súd koná alebo bude konať, ktoré by mohli vyvolať pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti súdneho konania a rozhodnutia (pozri rozhodnutie NS SR zo 16. augusta 2002, sp. zn. Ndt 58/02 uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky zošit č. 4, pod č. 58).

Vyroky prednesené verejne JUDr. J. P., ako zákonným sudcom pred rozhodnutím v návrhu na vzatie obvineného JUDr. Ing. J. M. do väzby, nepochybne boli spôsobilé vyvolať pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti rozhodnutia o tomto návrhu, ak pred vlastným rozhodnutím verejne spochybnil legálnosť a správnosť postupu jedného z orgánov činných v trestnom konaní.

Úvahy sudcu uvedené v odvolaní, že disciplinárny súd mal prihliadať na rozhodnutie krajského súdu, ktoré konštatovalo jeho nezaujatosť v rozhodnutí, sú z hľadiska prejednávanej veci irelevantné. V disciplinárnom konaní totiž bola riešená iba otázka porušenia základnej povinnosti sudcu uvedená v § 30 ods. 11 Zákona o sudcoch vo väzbe na ustanovenie § 116 ods. 1 citovaného zákona.

Nestrannosť pri rozhodovaní nemožno stotožniť s pojmom nezaujatosť. Sudca môže porušiť zásadu nestrannosti a objektívnosti v konaní a rozhodovaní aj bez toho, aby bol v tej istej veci zaujatý pre pomer k niektorej zo strán.

Odvolací disciplinárny súd dospel k záveru, že odvolaniu [redacted] nie je možné vyhovieť. O závažné disciplinárne previnenie by išlo vtedy, ak by išlo o vedomé porušenie povinnosti sudcu rozhodovať nestranne a nezaujato. Sám sudca však uviedol, že konal v stresovej situácii a novinárov vopred upozornil, že ide o neoficiálne vyjadrenie a nepredpokladal, že sa toto dostane na verejnosť. Tieto okolnosti odvolací disciplinárny súd vyložil v prospech sudcu, a preto považuje za správny postup prvostupňového disciplinárneho súdu v tom smere, že uznal sudcu za vinného iba z disciplinárneho previnenia podľa § 116

ods. 1 Zákona o sudcoch v znení do 31. októbra 2003. S týmito závermi sa odvolací disciplinárny súd v celom rozsahu stotožnil a na ne odkazuje. Nad rámec toho však pripomína, že prísnejšiemu postihu bránila aj nejednoznačnosť a neprehľadnosť ustanovenia § 116 ods. 1 a 2 zák. č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 31. októbra 2003, ktoré nedostatky v podstate odstránili až následné právne úpravy, meniace znenie tohto ustanovenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti odvolanie [REDAKOVANÉ] a sudcu JUDr. J. P. [REDAKOVANÉ] zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 21. septembra 2004

JUDr. Jana Bajánková, v. r.
predsedníčka odvolacieho disciplinárneho senátu:

Za správnosť vyhotovenia: *[Podpis]*

